

Hyvästä arjesta parempi maailma: Kädentaitomarttojen toimintasuunnitelma vuodelle 2026

Martat on kotitalousneuvontajärjestö, jonka tehtävänä on edistää kaikenlaisten kotien ja perheiden toimivaa ja kestävää arkea. Teemme arjen tekoja huomista varten. Martat ja marttayhdistykset toimivat yhdessä järjestön asiantuntijoiden kanssa kestäväen kulutuksen käytännön ratkaisujen lähettiläinä ja neuvonnalla saadaan ihmiset muuttamaan arjen valintojaan kestävämpään suuntaan. Marttajärjestön toiminnan tärkeitä periaatteita ovat yhdessä tekemisen ilo, kestävät valinnat ja avoimuus.

Kädentaitomartat ry:n toiminnassa otetaan huomioon Marttaliiton ja Uudenmaan Marttojen toimintasuunnitelmat ja keskeiset teemat. Yhdistyksemme toiminnan ydintä ovat käsityöt ja kädentaidot, mutta yhdistyksen toiminta sisältää muitakin marttatoiminnan keskeisiä sisältöjä.

Käsitöitä lähestymme laaja-alaisesti ja eri näkökulmista: kierrätysmateriaalien hyödyntämisestä taidetekstiileihin, perinteisistä tekniikoista uusimpiin trendeihin sekä itse tekemisestä asiantuntijaluentoihin. Edistämme käsityötaitoja opettelemalla uusia tekniikoita ja opettamalla perustaitoja eteenpäin. Ylläpidämme suomalaista käsityöperinnettä. Korostamme kestäviä valintoja, korjaamista ja kierrätystä.

Yhdessä tekeminen ja uuden oppiminen ovat Kädentaitomarttojen toiminnan kulmakiviä. Yhdistyksen toiminta on avointa, ja uudet jäsenet ovat tervetulleita mukaan.

Vuosien 2025–2026 teema: Muutos lautasella

Marttojen kestävä ruoka on terveellistä, turvallista, taloudellista ja herkullista. Marttojen neuvonnan perustana olevat ravitsemussuositukset uudistuivat marraskuussa 2024. Martoilla on merkittävä rooli suositusten jalkauttamisessa ihmisten arkeen.

Teemakaudella on kaksi painopistettä:

- **Muutos lautasella.** Muutoksen keskiössä on siirtyminen entistä kasvipainotteisempaan ruokavalioon sekä kestävästi pyydetyn ja kasvatetun kotimaisen kalan suosiminen. Tuomme uudet ravitsemussuositukset ihmisten arkeen. Tarjoamme tietoa ja taitoja muutoksen tekemiseen.
- **Yhteisessä pöydässä.** Yhdessä syömisellä on lukuisia positiivisia vaikutuksia. Ruoka maistuu paremmalta ja paremmin. Marttailloissa ja -tapahtumissa kokoonnutaan yhteiseen pöytään.

Käsityöteema

Marttajärjestön vuoden 2026 käsityöteema on jämälankojen ja tilkkujen käyttäminen. Teema kannustaa niin luovuuteen kuin ekologisuuteen. Vuoden käsityötempauksena on hypistelypeittojen tekeminen muistisairaille. Marttojen käsityöteema sopii hyvin yhteen Taitoliiton vuoden 2026 käsityötekniikaksi valitun tilkkuilun kanssa. Tilkkuilussa eli tilkkutöissä yhdistyvät perinteet ja luovuus. Lisäksi tilkkutyöt antavat hyvän mahdollisuuden hyödyntää hukka- ja ylijäämäkankaita käsityöharrastuksessa.

Innostavaa ja kiinnostavaa marttatoimintaa

Kädentaitomarttojen toiminnan tavoitteena on innostava ja kiinnostava marttatoiminta, johon halutaan tulla ja jossa halutaan olla mukana. Marttailu mahdollistaa yhdessä tekemisen ilon, jatkuvan oppimisen ja osaamisen jakamisen. Yhdistys toimii aktiivisena yhteisöllisyyden vahvistajana. Marttailussa tehdään hyvää minulle, meille, omalle lähiyhteisölle ja maailmalle.

Tavoitteet

- Marttailu on mielekäs harrastus. Yhdistyksen jäsenyys koetaan kiinnostavaksi ja jäsenyytyväisyys vahvistuu.
- Toimintakalenterista löytyy innostavaa ja kiinnostavaa toimintaa.
- Järjestämme ainakin yhden kaikille avoimen tapahtuman.
- Yhdistyksemme toiminnassa opitaan yhdessä ja siirretään osaamista ihmiseltä ja sukupolvelta toiselle.
- Teemme yhteistyötä pääkaupunkiseudun muiden marttayhdistysten kanssa.
- Toiminnassamme otetaan huomioon marttajärjestön tavoitteet, yhteinen teema ja valtakunnalliset tapahtumat.

Tapahtumia marttajärjestön valtakunnallisten teemojen pohjalta:

- Kädentaitomartat järjestää joitain seuraavista jäsenten kiinnostuksen perusteella:
 - ▶ Ruoka, esim. uudet ravitsemussuositukset, kotimainen peruna, täysjyvän lisääminen ruokavalioon tai monipuoliset palkokasvit.
 - ▶ Luonnontuotteet, esim. pieni sieninäyttely, kalasta ympäri vuoden tai vuoden luonnontuotteet keto-orvokki, vadelma ja sikurirousku.
 - ▶ Kotipuutarha, esim. palkokasvien kasvatusta, peruna tai kompostointi. Vuoden 2026 HeVi-tuote on mansikka.
 - ▶ Käsityöt, esim. jämälankojen ja tilkkujen käyttö tai hypistelypeittojen teko.
 - ▶ Lokakuu on Puurokuu tai muu kansainvälinen marttailta, jonka tuotto lahjoitetaan Marttojen kehitysyhteistyöhön
- Yhdistys osallistuu **Marttojen valtakunnalliseen sienipäivään 29.8. ja siitä alkaviin sieniviikkoihin** lähtemällä yhdessä sieniretkelle.
- Maailman suurimman marttaillan ajankohta on 29.10. ja teemana on **Marttojen kekriekkerit**.
- Osallistumme **Lokakuu on Puurokuu** -kampanjaan Saharan eteläpuolisen Afrikan tyttöjen ja naisten puolesta lahjoittamalla esimerkiksi yhden marttaillan osallistumismaksujen tuoton Marttojen kehitysyhteistyöhankkeisiin.
- Osallistumme valtakunnalliseen käsityötempaukseen, jossa tehdään hypistelypeittoja muistisairaille. Tammikuussa järjestettiin yhteinen ompelutapahtuma Uuden Tuulen Marttojen kanssa ja ompelutapahtumia järjestetään lisää vuoden aikana.
- Marttojen käsityötoiminnan teemana on jämälankojen ja -tilkkujen käyttäminen. Järjestämme marttailtoja ja jaamme ideoita tämän teeman puitteissa koko vuoden ajan.
- Kannustamme jäseniämme osallistumaan ketjukoulutuksiin, Martta-akatemian kursseille, marthaopintoihin ja uusiin vapaaehtoisuuskokouksiin.

Osallistumme helmi-maaliskuun vaihteessa järjestettävälle Helsingin Kädentaitomessuille. Järjestämme messukävijöille työpajan ja samalla voimme esitellä marttatoimintaa ja tehdä jäsenhankintaa.

Lokakuussa järjestämme jo perinteeksi muodostuneen avoimen kädentaitotapahtuman Tekemisen ilo. Tapahtumassa on mahdollisuus kokeilla erilaisia käsityötekniikoita yhdistyksemme jäsenten opastuksella.

Teemme vuosittain käsitöitä myös hyväntekeväisyyteen. Vuonna 2026 neulomme ja virkkaamme ainakin Kustaankartanon seniorikeskukseen, jossa on tarvetta mm. säärystimille, huiveille ja pienille peitoille lämmittämään ulkoilussa.

Yhdistyksemme järjestää kesäkuukausia lukuun ottamatta viikoittain kaikille avointa **neuleklinikkaa**, jonne voi tulla kysymään neuvoa tai opettelemaan neulomista tai virkkaamista alkeista lähtien. Neuleklinikka kokoontuu Keskustakirjasto Oodissa parillisilla viikoilla keskiviikkoisin klo 14–16 ja parittomilla viikoilla tiistaisin klo 17.30–19.30.

Kädentaitomarttojen lukupiiri kokoontuu kesäkuukausia lukuun ottamatta kerran kuukaudessa keskustelemaan yhdessä luetusta kirjasta. Tapaamiset ovat pääsääntöisesti etänä.

Talous mahdollistaa toiminnan

Yhdistyksen toimintaedellytykset turvataan siten, että toimintakulut eivät ylitä tuottojen määrää. Yhdistyksen taloutta hoidetaan huolellisesti lain ja muun ohjeistuksen edellyttämällä tavalla.

Yhdistyksen tärkein tulonlähde on jäsenmaksut. Yhdistys saa jäsenmaksuista 11 euroa per jäsen. Lisäksi tuloja saadaan erilaisista tapahtumista, kuten pyhäinpäivän kahvilan järjestäminen Hietaniemen hautausmaalla ja joulumyyjäisistä.

Tapahtumakalenteri 2026

Tammikuu

Ke 7.1. Gallen-Kallela, Klimt & Wien -näyttely Ateneumissa

Su 18.1. klo 18.30 lukupiiri, etänä

To 22.1. klo 17.30 kässäilta, Cafe Roasberg, Mikonkatu 13

Pe 23.1. klo 17 vierailu tekstiilitaiteilija Heidi Linsenin työhuoneelle

La 24.1. - su. 25.1. hypistelypeittojen ompelu yhdessä Uuden Tuulen Marttojen kanssa, Tapiolan palvelukeskus

To 29.1. klo 17–20 lapaset jävälangoista, Oodi

Helmikuu

To 5.2. klo 16–18 tutustuminen Osuuspankin taidekokoelmaan ja museoon, OP:n toimitalo, Vallila

Ke 11.2. klo 17.30 neulotut rannekkeet, Saksalainen koulu

Su 15.2. klo 18.30 lukupiiri

Ti 17.2. klo 17–19.30 tutustuminen tilkkutöihin: kuusikulmio (hexagon) käsinommellen, Oodi

To 19.2. klo 17.30 kässäilta, Oluthuone Kaisla

La 28.2. - su 1.3. Kädentaitomartat mukana Wanhan Sataman Kädentaitomessuilla

Maaliskuu

La 7.3. klo 14 opastettu kierros Mannerheim-museossa

Su 15.3. klo 18.30 lukupiiri

Ke 18.3. klo 17 opastettu vierailu Reitzin säätiön kokoelmiin

To 19.3. klo 17.30 kässäilta

Ma 23.3. klo 17.00 opastettu kierros Arabian museossa

Ke 25.3. klo 18.00 vuosikokous, Oodi

Huhtikuu

Ke 8.4. klo 17 vierailu Studio Himalayaan

Ti 14.4. klo 17.30 opastus Stefan Bremerin Helsinki by Night -näyttelyyn

Su 19.4. klo 18.30 lukupiiri

To 23.4. klo 17.30 kässäilta

Ke 29.4. klo 18.00 tutustuminen Eero Nelimarkan näyttelyyn Ateneumissa

Toukokuu

Duunarimuseo

Mari Anthonin kävelykierros

Syyskaudella:

syyskuu	sieni- ja ulkoiluretki
su 4.10.	Tekemisen ilo, keskustakirjasto Oodi
to 29.10.	Marttojen kekriekkerit
Lokakuu	Lokakuu on puurokuu -tapahtuma